

[Poul Hartling.]

sig gymnasiets røde betænkning så meget, at farven på seminariebetynkningen nu er orange.

Manden fra ploven og pigen fra gryden er jo to ret berømte skikkelser i dansk seminariehistorie. De er ikke så almindelige foreteelser nu som før. Det er rent geografisk blevet lettere at få realeksamen og studentereksamen, og de fleste aspiranter går ad de spor, men de, der går ad de mere usædvanlige veje, er ofte nok ikke de ringeste. Der er noget rent principielt at overveje her. Det bør ikke være sådan, at det er lettere at blive lærer end at opnå andre tilsvarende uddannelser. Læreruddannelsen må ikke blive en opsamlingspand for dem, der ikke kan blive andet. Det er skolen og dermed samfundet ikke tjent med.

Derfor kan kravene gerne være bestemte og ret strenge, men udgangspunktet for fastsættelsen af disse krav bør ikke være studentereksamen. Udgangspunktet bør naturligvis være, hvad der er brug for i en læreruddannelse, og hvis ansøgeren kan skaffe sig det igennem et gymnasium, er det udmærket, og hvis han kan skaffe sig det ad anden vej, er det også udmærket, og folk, der har været ude i praktisk arbejde og ikke kun har siddet på en skolestol og rakt fingeren i vejret, er nu ikke de ringeste at drage ind i en lærergerning. Som sagt, her er noget at overveje, og det er slet ikke sikkert, at vi skal ende med betænkningens eller ministerens resultat.

De adgangskursus, der altså foreløbig ligger gemt under ministerens overvejelser, bør efter min opfattelse fortrinsvis knyttes til seminarierne, fordi vi så fra begyndelsen netop kan lade dem sigte på den læreruddannelse, som de skal være adgangskursus til. Hvis man lader det være det normale, at adgangskursus skal ligge uden for seminarierne, bliver de ærlig talt ikke til at skelne fra studenterkursus, og hvorfor i alverden skulle man så lave kursus, der er et år længere om at føre til studentereksamen end de almindelige studentereksamenskursus, og hvorfor i alverden skulle en læreraspirant så ikke hellere tage en studentereksamen på 2 år og derved få adgang til seminariet end tage adgangskursus på 2 år og, hvis han så ikke kommer

ind, bruge et ekstra år for at få studentereksamensdokumentet i hænde?

For mig at se må der være 2 veje. Den ene går gennem gymnasiet eller studenterkursus, således at bestået studentereksamen giver adgang, den anden går gennem en adgangsprøve. Den kan man forberede sig til, som man selv vil, og enhver, der kan honorere kravene, skal så være velkommen; men vil man lave kursus, der sigter på en prøve, bør man knytte dem til seminarierne og lade dem få et indhold, der kan være til hjælp i den senere uddannelse. Så er der mening i det, og det forhindrer ikke, at der fra disse kursus kan gå et vigespor over til studentereksamen; det bør der nemlig.

Kapitel III handler om selve uddannelsen. Her har den højtærede undervisningsminister fulgt betænkningen i den tankegang, at der skal ske en begrænsning af antallet af fag for den enkelte studerende, men at man alligevel vil fastholde den enhed over læreruddannelsen, at seminarierne skal skaffe uddannede lærere til hele folkeskolen. Man har da først de pædagogiske fag i række, herunder 3 pædagogiske specialer, så man kan sigte særlig på de første 3-4 klasser eller på de 3 ældste klasser eller på de særligt handicappede. Dernæst de såkaldte klasselærerfag, fremdeles 2 såkaldte linjefag og nogle supplerende fag og kursus.

Jeg tror, at tanken med de pædagogiske specialer har bærekraft. Disse specialer kan jo også være med til at understrege det meget vigtige småbørnsområde og måske skaffe os en fornuftig løsning her. Jeg tror, at klasselærerfagene er med til at værne om en tradition i vor skole, som er værd at værne om, den nemlig, at børnene skal have en klasselærer, som kan følge dem op gennem skolen. Ikke mindst i de store skoler — egentlig burde en skole aldrig have mere end 500-600 børn, og det halve er det ideelle — er det afgørende vigtigt for børnene med en klasselærer, et fast punkt i skolens forvirrende mangfoldighed, én, de kender, og én, som kender dem.

Forudsætningen for dette system er imidlertid, at enhver lærer kan magte i hvert fald nogle få fag, der findes på alle skolens trin. Derfor tror jeg, at fagene